

Till finansutskottet

Utskottet har beretts tillfälle att yttra sig över proposition 1995/96:169 om sammanslagning av Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst, m.m. och de motioner som väckts i ärendet. Utskottet får anföra följande.

I propositionen föreslår regeringen att Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst slås samman genom att staten i ett första steg placerar bolagens aktier i ett nybildat bolag som blir moderbolag till de båda bolagen. Regeringen förutsätter att en stor del av det sammanslagna bolagets verksamhet även i framtiden bedrivs från Gotland och avser att försäkra sig om att sysselsättningen på Gotland inte hotas av sammanslagningen. Ett vinstdelningssystem införs där det statsägda bolagets vinster delas mellan staten och föreningslivet. Systemet föreslås ersätta nu gällande system som innebär att AB Tipstjänsts hela överskott av värdeautomatspel lämnas till föreningslivet.

De berörda bolagen undantas från lotteriskatt, och moderbolaget skall inkomstbeskattas på samma sätt som de båda statliga spelbolagen. Av de statligt styrda spelbolagen kommer härafter endast Aktiebolaget Trav och Galopp att omfattas av lotteriskatten.

I två av de motioner som väckts i ärendet framställs yrkanden som rör skattefrågor.

I motion Fi68 yrkande 4 av Johan Lönnroth m.fl. (v) hemställer motionärerna att förslaget om befrielse från lotteriskatt för de statliga spelbolagen avslås. Folkrörelserna och föreningslivet bör enligt motionärerna få behålla den konkurrensfördel som skattebefrielsen innebär för dem.

I motion Fi67 yrkande 4 av Michael Stjernström m.fl. (kds) hemställer motionärerna att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att det är nödvändigt att staten tar upp diskussioner med hästsportens organisationer och ATG i syfte att skapa konkurrensneutralitet mellan ATG och de statliga bolagen såvitt avser beskattningen.

Enligt skatteutskottets mening utgör befrielsen från lotteriskatt för de statliga spelbolagen en lämplig komplettering av det vinstdelningssystem som föreslås. En beskattning kan medföra praktiska och pedagogiska problem vid fördelningen. Skattebefrielsen innebär vidare en likformighet i skattehänseende mellan de statliga spelbolagen och folkrörelsernas skattebefriade lotterier, och syftet är att ge föreningslivet ett stabilare och

mer långsiktigt överskott från spelverksamheten. Om sammanslagningen genomförs har skatteutskottet därför inte någon invändning mot förslaget om en befrielse från lotteriskatt för de berörda bolagen.

En nackdel med befrielsen från lotteriskatt för de statliga bolagen är enligt vad regeringen anför i propositionen att skatteneutraliteten gentemot Aktiebolaget Trav och Galopp (ATG) upphör. Även om denna nackdel inte kan tillmätas lika stor vikt på spelmarknaden som på en marknad fri från regleringar anser regeringen ändå att det är önskvärt med likformiga skatteregler för aktörerna och avser därför enligt vad som anförts i propositionen att ta upp diskussioner med hästsportens organisationer och ATG om förutsättningarna för ändringar av reglerna även för ATG.

Enligt skatteutskottets mening finns det mot den angivna bakgrunden inte anledning till ett tillkännagivande till regeringen om behovet av fortsatta diskussioner med ATG och om inriktningen av dessa.

Med det anförda tillstyrker utskottet att de statliga spelbolagen befrias från lotteriskatt om sammanslagningen genomförs. Utskottet avstyrker motion Fi67 yrkande 4 och motion Fi68 yrkande 4.

Skatteutskottet har inte heller funnit anledning till erinran mot att det nya moderbolaget beskattas för inkomst på samma sätt som Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst om sammanslagningen genomförs.

I övrigt har utskottet inte funnit anledning till yttrande i ärendet.

Stockholm den 23 april 1996

På skatteutskottets vägnar

Lars Hedfors

I beslutet har deltagit: Lars Hedfors (s), Bo Lundgren (m), Anita Johansson (s), Sverre Palm (s), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Rolf Kenneryd (c), Björn Ericson (s), Carl Fredrik Graf (m), Inger Lundberg (s), Lars Bäckström (v), Ulla Rudin (s), Jan-Olof Franzén (m), Ronny Korsberg (mp), Holger Gustafsson (kds), Lars U Granberg (s), Carl Erik Hedlund (m) och Karin Pilsäter (fp).

1. Sammanslagning av Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst, m.m.

Bo Lundgren, Carl Fredrik Graf, Jan-Olof Franzén och Carl Erik Hedlund (alla m) anför:

Vår inställning är att propositionen i sin helhet bör avslås. Därmed saknas också anledning att ta ställning till de förslag som läggs beträffande skattefrågor.

Propositionen är undermålig inte minst vad gäller underlaget för beräkningarna. Någon bedömning av hur det statliga bolagets verksamhet kommer att utvecklas redovisas inte heller. Det är möjligt att bolaget kommer att förlora andelar till andra aktörer, och detta drabbar såväl staten som föreningslivet. Den uttalade avsikten att dämpa konkurrenstrycket och skapa tydligare gränser är oroande eftersom det finns en fara att de svenska aktörerna härigenom blir sämre rustade att möta internationell konkurrens. Vidare räcker det inte att regeringen uttalar att verksamheten på Gotland inte avses minska. Risker är stora att detta successivt ändå blir fallet.

Det statliga Penninglotteriet bör enligt vår mening också i fortsättningen vara lokaliserat till Gotland, och AB Tipstjänst bör som planerat säljas på förmånliga villkor till svenskt föreningsliv.

2. Sammanslagning av Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst, m.m.

Karin Pilsäter (fp) anför:

Enligt vår mening talar övervägande skäl för att propositionen i sin helhet bör avslås.

Penninglotteriet har i sitt remissyttrande varnat för att sammanslagningen kan väntas medföra betydande kostnader och att sysselsättningen på Gotland hotas. Även Aktiebolaget Trav och Galopp (ATG) påpekar att negativa ekonomiska konsekvenser kan uppkomma om samarbetet om ett gemensamt terminalnät upphör. Konkurrensverket befarar i sitt yttrande ett minskat konkurrenstryck och därmed minskad effektivitet. Skattebefrielsen för det statliga bolaget missgynnar vidare ATG.

Det är enligt vår uppfattning inte sannolikt att en sammanslagning som syftar till minskad konkurrens och marknadsuppdelning ger upphov till ökad effektivitet. Några samordningsvinster kan därför inte väntas.

Stort avseende bör också fästas vid de regionalpolitiska effekterna. Att det nya bolaget enligt regeringens uppfattning skall ha sitt säte i Visby innebär inga garantier när det gäller verksamhetens placering. De anställda i Visby oroar sig med rätta för framtiden.

Det finns anledning att erinra om den borgerliga regeringens förslag om att folkrörelserna skulle ta ett större ansvar för Tipstjänst.

Vid en sammanslagning anser vi att de negativa konsekvenserna för ATG är så stora att förslaget om en skattebefrielse för de nya bolagen bör avslås.

3. Sammanslagning av Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst, m.m.

1995/96:SkU10y

Lars Bäckström (v) anför:

Vänsterpartiet är kritiskt till regeringens förslag om en sammanslagning av Penninglotteriet och Tipstjänst och yrkar i ärendet att förslaget i sin helhet avslås.

Lokaliseringen av Penninglotteriet till Gotland har resulterat i 180 arbetstillfällen. En sammanslagning där verksamheten koncentreras utanför Gotland skulle få en mycket negativ inverkan på arbetsmarknadssituationen på Gotland.

Också på spelmarknaden finns det anledning att se till att det finns en fungerande konkurrens. Detta främjar effektiviteten hos aktörerna på marknaden och ger köparna produkter som är anpassade till deras önskemål. En sammanläggning leder till minskad konkurrens och ineffektivitet. Förslaget kan därför inte motiveras med att det uppstår samordningsvinster.

Folkrörelserna har en liten konkurrensfördel gentemot de statliga spelbolagen genom att de är befriade från lotteriskatt. Det primära syftet med de ideella föreningarnas lotterier är att ge folkrörelserna möjlighet att själva finansiera sin verksamhet. De har därför erhållit en skattebefrielse. Detta försteg bör kvarstå. Det är också en fördel om man kan undvika att ha särskilda undantag i skattelagstiftningen för vissa statliga bolag.

Även om sammanslagningen genomförs bör de berörda bolagen erlagga lotteriskatt. Jag tillstyrker därför motion Fi68 yrkande 4 av Johan Lönnroth m.fl. (v).

4. Lotteriskatten och Aktiebolaget Trav och Galopp

Holger Gustafsson (kds) anför:

Om sammanläggningen genomförs och de statliga bolagen befrias från lotteriskatt är det nödvändigt att staten tar upp diskussioner med hästsportens organisationer och Aktiebolaget Trav och Galopp i syfte att uppnå likvärdiga skatteregler för detta bolag.

Även om regeringen gör allmänna uttalanden med denna inriktning i propositionen anser vi att riksdagen bör klargöra sin inställning genom ett särskilt tillkännagivande till regeringen på det sätt som yrkas i motion Fi67 av Michael Stjernström m.fl. (kds) yrkande 4.